

” Nationale kop op Europese Verpakkingsverordening: Onverenigbaar, onwenselijk en ontijdig.

FNLI vindt de overgang naar een circulaire en biobased economie noodzakelijk om klimaatdoelen te behalen en biodiversiteit en grondstoffenzekerheid te behouden. FNLI erkent de zorgen over de circulaire plasticketen in Nederland en de brede behoefte aan effectief beleid om die te stimuleren en de vraag naar circulair plastic te vergroten.

Circulair verpakken

Verpakkingen zijn belangrijk voor het beschermen van ons voedsel. Dat moet altijd veilig zijn. Hiervoor zijn strenge regels, hoge kwaliteitseisen en productieprocessen. Het circulair maken van kunststofverpakkingen is moeilijk en vraagt veel inzet van en samenwerking tussen alle partijen in de verpakkingsketen. De overheid kan hierbij helpen met duidelijke regels en effectief beleid. Met betrekking tot de Nationale Circulaire Plastics Norm (de nationale norm) is de boodschap van FNLI aan de Tweede Kamer:

Onze boodschap aan de Tweede Kamer

” Nu definitief is hoe de ambitieuze normering uit de Europese Verpakkingsverordening eruitziet, is het verstandig om de **paauzeknop in te drukken voor de nationale norm**. Ga terug naar de tekentafel, neem de nieuwe normering uit de Verpakkingsverordening mee in de impactanalyse en onderzoek of de nationale norm, in combinatie met de Verpakkingsverordening, het juiste nationale instrument is om circulaire verpakkingen en het innovatievermogen van de Nederlandse verpakkingsindustrie te stimuleren.

In dit position paper lichten wij toe waarom het voor Nederland zo belangrijk is om de voorgestelde nationale norm voor circulair plastic te heroverwegen.

Normering en beprijzing van circulair plastic in Nederland

Het vorige kabinet heeft begin 2024 de nationale norm voorgesteld. Die moet nog omgezet worden in wetgeving die in 2027 ingaat. Deze norm verplicht producenten van kunststofproducten om een minimumpercentage gerecycled en/of biobased plastic in hun producten te verwerken. Beleidsmakers willen hiermee stimuleren dat de afnemers van verpakkingsproducenten – waaronder voedingsmiddelenbedrijven – meer circulaire verpakkingen gaan inkopen. Wij verwachten echter niet dat dat het geval gaat zijn. Want de nationale norm conflicteert met de verplichtingen uit de Verpakkingsverordening (die per 2030 ingaat) en zal marktversturende effecten hebben op de verpakkings- en recyclingsector.

Normering van circulair plastic in Europese wetgeving

De Verpakkingsverordening, die begin 2025 is gepubliceerd, stelt per 2030 doelen voor recycleerbaarheid en de toepassing van hergebruikt materiaal: recycleert in verpakkingen. Deze doelen gelden voor **alle afnemers van verpakkingen** in heel Europa, zoals producenten van voedingsmiddelen, zodat er een gelijk speelveld ontstaat.

Onverenigbaar: compensatie in de keten versus minimumeisen per verpakking

De manier waarop de hoeveelheid recycleat berekend wordt, verschilt tussen de nationale norm en de Verpakkingsverordening. De nationale norm werkt met een 'credit systematiek' ('groene stroom-model'). Dat betekent dat recycleat kan worden toegevoegd aan producten waar relatief weinig eisen aan worden gesteld (bijvoorbeeld vuilniszakken en landbouwplastic). Certificaten hiervan kunnen worden verkocht als gerecycled materiaal voor bijvoorbeeld voedselverpakkingen. **Dit zorgt er echter voor dat verpakkingsproducenten minder gestimuleerd worden om beter recyclebaar materiaal te gebruiken.** Voor de voedingsmiddelenindustrie is dit juist nodig om de doelen van de Verpakkingsverordening te halen. Want volgens deze Europese verordening moet elke verpakking daadwerkelijk gerecycled materiaal bevatten. **Een verpakking die voldoet aan de nationale norm, voldoet dus niet aan de Verpakkingsverordening.**

Onwenselijk: aanbod versus vraag stimuleren. Wat zijn de consequenties?

De nationale norm moet goedkope kunststofimport tegenhouden, maar zorgt juist voor meer vraag ernaar. Dit bedreigt de Nederlandse verpakkings- en recyclingsector. Producenten, zoals voedingsmiddelenfabrikanten, bepalen immers de verpakkingsvraag. Dat doen zij op basis van bescherming, duurzaamheid, wetgeving en kosten. **De nationale norm zal niet leiden tot een grotere vraag naar recycleat. Dat komt omdat de norm gericht is op de verpakkingsproducenten, en dus op de aanbodkant van verpakkingen.** Hierdoor worden Nederlandse verpakkingen duurder, zonder dat voedingsmiddelenbedrijven aan de verplichtingen uit de Verpakkingsverordening voldoen. Dit zal leiden tot een verschuiving van de vraag naar buitenlandse aanbieders en dus tot een verdere verzwakking van de Nederlandse verpakkings- en recyclingsector.

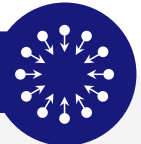
Dit weglekeffect (tot 36% van het verpakkingsvolume) is, in onderzoek naar de norm, al eerder aangegeven¹. Het risico is dat naast volume uit Nederland, ook kennis en expertise verdwijnen. En die zijn juist noodzakelijk voor de Nederlandse innovatiekracht in Europees perspectief. **Omdat de Verpakkingsverordening op verpakkingsniveau eisen stelt, zal dit vanaf 2030 wél leiden tot een grotere vraag naar recycleat.**

Ontijdig: nationale kop per 2027, Europese regels per 2030

De beleidsvoornemens van het vorige kabinet zijn niet met de Europese wetgeving te verenigen. Om in 2030 aan de Europese eisen te kunnen voldoen, moet de komende jaren veel werk worden verzet door de Nederlandse voedingsmiddelensector en hun verpakkingsproducenten. **Een goede samenwerking met een vitale en innovatieve verpakkings- en recyclingsector in Nederland is een noodzakelijke voorwaarde om te kunnen voldoen aan de gestelde doelen.**

Dit geldt des te meer voor kleine bedrijven: 95% van de voedingsmiddelenproducenten bestaat uit bedrijven met minder dan 50 werknemers. Voor de specifieke expertise op het gebied van verpakkingen, zijn zij in hoge mate afhankelijk van hun verpakkingsleverancier. De verzwakking van de Nederlandse verpakkings- en recyclingsector zet daarmee ook de Nederlandse voedingsmiddelensector op achterstand bij het bereiken van de doelen voor circulaire verpakkingen. Door in Nederland in 2027 extra – en bovendien andere – eisen te stellen aan verpakkingen dan de regels die gelden in de hele Europese markt per 2030, kan Nederland een waardevolle industrie verliezen. En die industrie hebben we juist hard nodig voor de transitie naar een circulaire economie.

Geen nationale koppen: wat dan wel?

FNLI is voorstander van ondersteuning van de transitie naar een circulaire en biobased economie. Met gerichte regelgeving kan de bodem via normering in de Europese interne markt stapsgewijs worden verhoogd, zoals de Europese Verpakkingsverordening nu regelt. Bovendien kunnen koplopers worden gestimuleerd om bovenwettelijke doelen na te streven door innovatieve samenwerking met ketenpartners, zoals bijvoorbeeld de samenwerking tussen Unilever en Obbotec waarin een innovatieve recyclingtechnologie wordt ontwikkeld². Van deze innovatieve doorbraken kan vervolgens de gehele markt weer van profiteren.

Informatie en contact:

Taco Kingma, Manager circulaire economie, FNLI: tkingma@fnli.nl

¹ CE Delft: [Plasticnorm. Quickscan economische effecten, maart 2024.](#)

² Volkskrant, 28 november 2024